

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Kioszk a Malomtó partján

Amit ma fal takar — Utca a tó felett — Terasz a hegyoldalon
Május elsejére akarják megnyitni a különleges budai szórakozóhelyet

Egész Hírlap

(Hely)

1961. okt. 31.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

„Malomtó” Vendéglátó

Idő

„1961”

rély

Helyszám

A Császár- és a Lukács-fürdő mellett, a hegy felőli oldalon — a Török-fürdőnél — téglafal szegélyezi a Frankel Leó utcát. Csak kevesen tudják, hogy túl a falon régi tó van. Aki a József-hegy felől nézi a Császár-fürdőt, láthatja, a boltíveket, amelyek az úttestet tartják, mert a Frankel Leó utca részben a régi tó fölé épült, csaknem hét évtizeddel ezelőtt.

Partján Attila pihent

Egykori feljegyzések hírt adnak arról, hogy másfélszer éve Attila, átkelve a Dunán, harcai után a *felhévizeknél*, a tó partján pihent meg. A mai Császár-fürdő környékét 1148-ban egy oklevél *Forum Geyzae*-nek nevezi, minthogy II. Géza királyról kapta a nevet. 1433-ban már fürdőház állt ott, 1503-ban Vadianus bécsi tanár a következőképp írt: „Budán, a várfalaktól északnyugatra, a Duna-parthoz közel, egy domb lábánál két igen gazdag forrás ered, melyek egyike kénköves és hideg, a másik ellenben oly forró, hogy a bemártott ujj azt nem bírja el, utóbbiban tenyérrnyi halak vannak, melyek forró vízében úszkálnak és megfőzve ízetlenek”.

A tóban — tegnap láttam — csak félarasznyi halak cikáznak. Langyos a víz a hűvös délelőttön, 16—18 fok lehet. Néhány egyiptomi vízirózsa ringatózik a színén, tudós Kítaibel professzor telepítette át őseit Nagyváradról.

A tó

A tó ma is rejtély a geológusok előtt. Amikor 1895-ben hozzáfogtak a Zsigmond utca — a Frankel Leó utca — ki-

szélesítéséhez és lecsapolták a tó vizét, elapadt a Császár-fürdő vize, s még a Rudas forrásai is vékonyabban csörgedeztek. Azóta is, valahányszor lényegesen csökkentik a tó szintjét, megérzik a felhévizi források. Ilyenkor sötétbarna facölöpök bukkannak elő, mert valaha malmok álltak a tóban, a források vize hajtotta a „Császár-malmok” kerekeit. Erről is van feljegyzés: Omar ben Bajazid — a török idők újságírójának nevezhetők — így írt: „Buda város végén van a Veli bég fürdő. Vize középmélegségű, s a forrás mellett öt malmot hajt.”

A nevezetes tavat már nem soká rejtegeti a járókelők szeme elől a téglafal a Török-fürdő mellett. A fővárosi tanács városrendezési osztályán életrevaló gondolat született: kioszkot építenek a „Malomtó” partjára, amolyan nyári, hangulatos uzsonnázó- és vacsorázóhelyet. A téglafalat lebontják, helyén műanyagból áttetsző, színes kerítés lesz. A tó mellett a hegyoldalon egy

autójavító-műhely épülete áll, ezt átalakítják konyhává és étteremmé. A hegyoldalon, a teraszokon vidám, tarka ernyők borulnak majd az asztalok fölé, amelyek mellől megszűnhet el lehet látni, túl a Császár-fürdőn... Mohamed pasa, budai helytartó több mint négy évszázaddal ezelőtt zárdákat emelt a József-hegy oldalába, a tó környékén, s ahol egykoron török szerzetesek éltek, most művészkvartett idezi majd a régi császár-fürdői bálók — minden szerdán bál volt — *biedermeier* hangulatú emlékeit.

Készül a terv

A II. kerületi Vendéglátóipari Vállalat már készíti a malomtói kioszk terveit — 250 személyes lesz az étterem, tetőtérasz a mai autójavító épületén, télen kisebb zárt étterem, fűtés, gáz infrásugárzókkal.

Május elsejére szeretnék megnyitni Budának ezt az érdekes, új szórakozóhelyét.

Pakots György